

Dražní stezky v ČR

Ing. Luboš Kala
Nadace Partnerství

lubos.kala@nap.cz
www.nadacepartnerstvi.cz

Prešov, 6.3.2009

Aktivity Nadace Partnerství

- **Nadace Partnerství** – pomáhá nevládním organizacím, městům, obcím a podnikatelům v péči o životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj (www.nadacepartnerstvi.cz)
- **Zelené stezky Greenways** – program Nadace Partnerství pro podporu rozvoje bezmotorové dopravy a šetrné turistiky
- Projekt **Využití rušených železnic pro budování cyklostezek:**
 - vytvoření **Studie o využití rušených železnic pro účely cyklodopravy** (www.cyklostrategie.cz)
 - spolupráce s **AK ČR** při pořádání semináře **Převod drážního majetku na města a obce**
 - spolupráce s **CDV** na projektu **SONDA** zahrnujícího i mapování drážních stezek v ČR

NADACE
PARTNERSTVÍ
greenways

Využití rušených železnic pro budování cyklostezek

- **Alternativy využití rušených železnic:**
muzejní železnice x drezíny x cyklostezky (greenways)
- **Výhody cyklostezek (greenways):**
 - zachování liniového charakteru (konzervace tělesa pro možné znovuoobnovení provozu + biokoridory)
 - široce přístupné v důsledku nízkého převýšení (doprava do zaměstnání + cykloturistika + sport)
 - tvorba pracovních míst v doprovodné infrastruktuře (rozvoj místních ekonomik)

Využití rušených železnic pro budování cyklostezek v zahraničí

- Fungující programy konverze v **USA, Španělsku, Belgii, Francii, Itálii**; projekty i v **Německu, Rakousku** atd.
- Stezky výsledkem **spolupráce krajů a obcí**, koordinace nestátní organizací. Stát prodává, pronajímá, daruje tratě.
- **USA (Rails-Trails)** – 20.000 km stezek, uzákoněná konzervace tratí (railbanking), přednostní odkup obcemi
- **Španělsko (Vias Verdes)** – 1.200 km stezek, konverze jako aktivita vlády, bezúplatný převod tratí
- **Belgie (RAVeL)** – 300 km stezek, pronájem tratí na 99 let

NADACE
PARTNERSTVÍ

Neprovozované železnice v ČR

- železniční tratě (cca 900 km, ve vlastnictví státu – SŽDC a ČD)
- průmyslové vlečky (přes 130 km, v soukr. vlastnictví)
- tramvajové tratě (často zastavěné, ve vlastnictví měst)

Kraj / Železniční trať	Zrušené (km)	Přeložené - skut. (km)	Přeložené - plán (km)	Bez dopravy (km)	Vlečky (km)	Celkem (km)
Jihočeský	66,20	42,70	25,20	0,00	12,54	146,64
Jihomoravský	26,60	54,00	0,00	0,80	12,00	93,40
Karlovarský	8,90	20,00	45,00	26,30	6,73	106,93
Královéhradecký	13,00	0,00	0,00	1,80	4,61	19,41
Liberecký	48,00	4,00	0,00	1,20	1,05	54,25
Moravskoslezský	68,80	29,00	0,00	2,70	9,86	110,36
Olomoucký	3,00	22,20	2,60	17,80	7,34	52,94
Pardubický	18,30	10,90	16,70	0,00	15,01	60,91
Plzeňský	0,00	0,00	60,00	12,00	13,96	85,96
Praha	18,00	23,00	16,40	0,00	15,57	72,97
Středočeský	88,20	22,10	18,00	10,30	10,00	148,60
Ústecký	139,70	100,50	7,10	6,40	14,15	267,85
Vysočina	0,00	19,70	0,00	5,80	0,82	26,32
Zlínský	0,00	24,00	0,00	5,00	6,05	35,05
Celkem (km)	498,70	372,10	191,00	90,10	129,69	1281,59

NADACE
PARTNERSTVÍ

Převod drážního majetku v ČR (zákon č. 77/2002 Sb.)

- Rozdělení ČD, s.o. na ČD, a.s. a SŽDC, s.o. (vč. majetku)
- **SŽDC, s.o.** – péče o údržbu a rozvoj žel. dopravní cesty, hospodaří s majetkem tvořícím železniční dopravní cestu
- **ČD, a.s.** – provozovatel dráhy a drážní dopravy, hospodaří s budovami a pozemky v obvodu žel. stanic
- Na SŽDC, s.o. převedeny dluhy ČD, s.o. (10 mld. Kč)

Převod drážního majetku v ČR – SŽDC, s.o.

- SŽDC spravuje majetek ve vlastnictví státu: železniční svršek (koleje), železniční spodek (tělesa), mosty, tunely, podchody a příslušné drážní pozemky
- Preferovaný převod zbytného majetku před pronájmem
- Převod na města a obce jen úplatný:
 - za cenu danou znalcem, výběrovým řízením, dohodou
 - převod projednává SR SŽDC, MD a schvaluje vláda
- Administrace převodu: SŽDC - odbor nakládání s majetkem

Převod drážního majetku v ČR – ČD, a.s.

- ČD vlastní: výpravní budovy, budovy ve stanicích, pozemky v železničních stanicích atd.
- ČD jsou a.s., jejímž jediným akcionářem je stát
- Převod na města a obce jen úplatný:
 - za cenu danou znalcem, výběrovým řízením, dražbou
 - převod schvaluje Dozorčí rada ČD
- Administrace převodu: ČD – odbor majetkového podnikání

Možnosti financování

- **Možnosti financování výstavby a vybavení (infotabule, značení, odpočívky) cyklostezek:**
 - a) **EU** – Regionální operační programy, Interreg, LEADER
 - b) **ČR (stát)** – Státní fond dopravní infrastruktury
 - c) **kraj** – Program rozvoje venkova, krajské rozpočty
 - d) **obce (mikroregiony)** – obecní rozpočty
 - e) **soukromé firmy** – např. TPCA (Partnerství pro Kolínsko)
 - f) **ostatní** – např. granty Nadace Partnerství na vybavení

Problémy při využití rušených železnic v ČR

- Konverze sice součást Dopravní politiky 2005 – 2013, ale chybí **koncepce pro nakládání s rušenými dráhami**
- Zákonem povolený **rozprodej** rušených tratí
- **Administrativa a termíny** při převodu rušených železnic na kraje, města a obce
- Neúměrně **vysoká cena** za převod majetku – nezohledňuje se subjektivita kupujícího, účel využití, ekologická zátěž

NADACE
PARTNERSTVÍ

Drážní stezka Česká Lípa – Kamenický Šenov

Délka a šířka: 17,0 km; 3,0 m
Zrušení tratě: 1992
Budování stezky: 2008 – 2010
Náklady: 70 mil. Kč

NADACE
PARTNERSTVÍ

Drážní stezka Česká Lípa – Vičí Důl

Délka a šířka: 4,5 km; 2,5 m
Zrušení tratě: 1989
Budování stezky: 2002
Náklady: ? mil. Kč

NADACE
PARTNERSTVÍ

Drážní stezka Cheb – Slapany (– Egerteich)

Délka a šířka: 4,1 km; 3,0 m
Zrušení tratě: 2003
Budování stezky: 2007 – 2009
Náklady: 31 mil. Kč (24 mil. Kč + 7 mil. Kč)

NADACE
PARTNERSTVÍ

Drážní stezka Praha (Nové spojení)

Délka a šířka: 4,0 km; 3,5 m
Zrušení tratě: 2006
Budování stezky: 2009 – 2010
Náklady: 50 mil. Kč

NADACE
PARTNERSTVÍ

Drážní stezka Čachovice - Loučeň

Délka a šířka: 4,4 km; 3,0 m
Zrušení tratě: 1957
Budování stezky: 2006 – 2007
Náklady: 30 mil. Kč

NADACE
PARTNERSTVÍ

Děkuji vám za pozornost.

